

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

I. Disputatur de priore Machabaico.

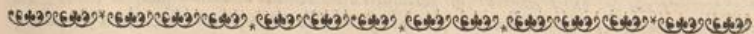
urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

ejus, quia Angelus Domini exercituum est. Et alibi de Johanne Baptista: *Ecce ego mitto Angelum meum.* Quod & à Maimonide probatum est. At propiorem causam in Malachia nomine reperio; nam, מלאכי, idem sonat ac *Angelus meus*: quam rationem non magis nobis persuadere debere ait Hieronymus, re ipsa Angelum fuisse Malachiam, ac nomina Josue, & Joelis, & Jonæ; quorum illud *Servatorem* significat, id *Deum meum*, hoc *Columbam*; fidem facere possunt hunc fuisse columbam, istum Deum, illum Servatorem.

III. Nihilo magis audiendus est Jonathan Chaldaeus Paraphrastes, verustioresque Ebraeorum Magistri, cum Malachiam eundem atque Esdram fuisse docent. Cujus opinionis argumenta hæc affert Hieronymus; quod ætas utriusque conveniat; quod *omnia que in libro illius continentur, etiam hic Propheta commemorat*; quod denique cum ait Malachias, *Labia Sacerdotis custodient scientiam, & legem requirent ex ore ejus, quia Angelus Domini exercituum est*, se Esdram esse non obscure declaraverit; Esdram quidem, Sacerdotem & Legis instauratorem dicens, se vero Angelum Domini appellans, quod sonat vocabulum, Malachias. Sed hæc diffilare facile est: nam quod tempora congruant, efficitur coævus esse, non unum & eundem virum. Falsum est porro eadem libris utriusque contineri. Quibus autem Malachia verbis ostendi putant eundem ipsum esse ac Esdram, ea ad Levi primum, deinde ad universos Sacerdotes pertinere contextus orationis ostendit. Et tamen futilibus his argumentis labefactatus Hieronymi animus, opinionem istam si calculo aperte non comprobavit suo, at certe nec confutavit, pro eo ac debuit. Adde nec Prophetam in sacris Codicibus appellari Esdram, sed Sacerdotem & Scribam; cum decuisset tamen nobiliore eum titulo insigniri. Itaque sanior Christianorum Patrum ac Interpretum pars commentum hoc repudiavit.

IV. Ad propugnandum Libri hujus *ἱστορία* & antiquitatem vix ullis ex Veteri Testamento juvamus subsidiis, propter exiguitatem operis, & auctoris novitatem. Unicum se dat illud testimonium, quod ex Ecclesiastico Sirachidæ supra attulimus, quo generatim atque univèrse Duodecim Prophetarum, inter quos postremus hic est, fit mentio. Sed multorum instar unum hoc esse potest. At in Novi Instrumenti scriptoribus Malachia auctoritas crebrius usurpatur. Matthæus quippe, Marcus, & Lucas, in testimonium citant hæc ipsius verba: *Ecce ego mittam Angelum meum, & præparabunt viam ante faciem meam.* Scripsit Malachias: *Ecce ego mittam vobis Eliam Prophetam, antequam veniat dies Domini magnus & horribilis, & convertet cor patrum ad filios*: id significabant Christi Discipuli, cum dicerent apud Matthæum & Marcum: *Quid ergo Scriba dicunt, quod Eliam primum oportet venire?* significabat & Angelus, cum de Johanne Baptista Zacharia patri hæc prænunderet apud Lucam: *Ipsæ præcedet in virtute Eliæ, ut convertat corda patrum in filios.* Malachiam quoque spectabat Paulus cum diceret: *Scriptum est, Jacob dilexi, Esau autem odio habui*: hæc quippe ἰστορία Malachia sunt.

Nihil hic me movent Rabbini quidam, qui quod in Synagogam magnam alle-
ctum fuisse Malachiam nonnullis fuerit persuasum, causam inde habuerunt, cur ei
Prophetæ dignitatem detraherent: hos quippe refelli jam supra, cum de Aggæi Pro-
phetia disputarem.

DE LIBRIS MACHABÆORUM.

AC PRIMUM DE PRIORE.

I. Disputatur de priore Machabaico. II. Probatum prioris Machabaici *ἱστορίας* & antiquitas.

I. **T**ANTAM nominis claritatem præclaris rebus gestis adepti sunt Assamoni, ut eorum memoriam propagandam Judæi merito censuerint; quo ad religionem conservandam, & tuendam libertatem, majorum exemplis posterum incitarentur. Itaque sive privatorum aliquorum hominum studio & industria, sive, quod potius crediderim, auctoritate publica factum est, ut in literas Machabaica historia referretur, suppeditatis ad id, ut satis Libri ipsius primi finis indicat, publicis Commentariis, quos diligenter ab ea gente conscribi solitos fuisse supra notavimus. Atque id quidem non multo post res gestas factum fuisse probabile est: quippe stili ipsius cha-

racler vetustatem indicat, & ad priscorum exemplarium formam opus compositum est. Ac primum descriptum est Ebraica lingua, sive potius Syriaca, seu Hierosolymitana, ea nempe quæ hoc tempore inter Judæos patrium solum incolentes jam inde à soluta Babylonica captivitate usurpabatur. Ergo hæc historia continebatur priore Machabæorum libro, qui diu Ebraicis descriptus literis superfuit, quemque se vidisse testatur Hieronymus. Hinc Græca prodiit interpretatio, qua fruimur; hinc & Latina quæ ad hanc diem extat: quippe Ebraicis utraque adeo oblita est, ut Ebraicam prorsus originem sapiat. Hæc vero, Latinam dico, an ex Ebraico exemplari proxime petita sit, an per Græcæ interpretationis fistulas derivata fuerit, incertum est. Titulum Libri Origenes indicat hanc fuisse, *σπῆρμα ἰσραὴλ*. Hoc est, uti alibi exposuimus, *σπῆρμα ἰσραὴλ*, *Sceptrum rebellium Dei*, vel si secundam dictionem disjungas, atque ita scribas, *σπῆρμα ἰσραὴλ*, *Sceptrum principis filiorum Dei*. Atque id lemma libro Machabæorum prior, Ebraicum præfixum primo fuit. Deinde vero cum Libro prior alter, & in aliquibus etiam Codicibus tertius quoque adjungeretur, omnes communem hanc appellationem tulerunt: quemadmodum libri Esdræ titulum sequens Nehemiæ liber participavit. Causa itaque non est, cur tantopere miretur Scaliger sub Ebraicum titulum librum Græcum venisse, nec cur Origeni Judæos imposuisse usque adeo asseveranter affirmet. Ignoratur Libri hujus prioris Auctor, quem tamen conjectando quidam assequi tentarunt. Sunt qui Johannem Hyrcanum fuisse putent, Simonis filium, quem diuturno potitum imperio ac Pontificatu, & futurorum quoque præcium fuisse narrat Josephus: quod & tuto credi, & sine periculo negari potest.

Hier. Prolog. Galcat.

Scal. Animad. in Euseb.

Joseph. Antiq. lib. 11. cap. 18. Probatur prioris Machabæi *σπῆρμα ἰσραὴλ* & antiquitas.

II. Quamvis autem ad probandam Libri hujus *σπῆρμα ἰσραὴλ* vix quicquam nobis Libri sacri præsentis opis, reliqui etiam oppido pauca, quod in Canonem Ebraicorum nunquam, in illum Christianorum sero sit admittus; satis clara tamen ad ejus agnoscendam antiquitatem superfunt vestigia, si quis animum adhibeat minime refractarium ac pertinacem, sed studiosum veritatis, qualem initio operis hujus desideravimus. Primum autem non una res est, quamobrem ex priore Machabæico in secundum multa transiisse suspicemur. Nam cum ex variis libris hinc inde compilatus sit secundus, ut ex capite secundo liquet; ad Egyptios autem Hellenistas, inter quos prodiit, Hierosolymitani Judæi multa ex suis tabulariis deprompta transfuderunt veteris memoriæ instrumenta, ut ostendit idem caput, atque item primum, dubitari vix potest, quin Machabæicam quoque ipsi historiam impertiverint. Inde adeo non res solum eadem in utroque referuntur, sed sententiæ etiam aliquot occurrunt utrobique consimiles. Nam quod his verbis expresserat Machabæicus prior: *Et edificaverunt gymnasium in Jerusalem secundum leges nationum, & fecerunt sibi præputia, & recesserunt à testamento sancto, & juncti sunt nationibus, & venundati sunt ut facerent malum*: id sic alter retulit: *Etenim ausus est sub ipsa arce gymnasium constituere, & optimos quosque Ephæborum in lapidibus ponere*. Scripsit prior: *Quicumque non fecissent secundum verbum regis Antiochi, morerentur*. Secundum omnia verba hæc scripsit omni regno suo, & proposuit principes populi, qui hæc fieri cozerent: scripsit alter: *Decretum autem exiit in proximas gentium civitates suggerentibus Ptolemæis, ut pari modo & ipsi adversus Judæos agerent, ut sacrificarent: eos autem qui nolent transire ad instituta gentium, interficerent*. Illic Judas Machabæus adversus Nicanorem præliaturus ait: *Qui missi erant à rege Sennacherib, Domine, quia blasphemaverunt te, exiit Angelus, & percussit ex eis centum octoginta quinque millia*: illic vero: *Admonuit eos & de auxiliis Dei quæ facta sunt erga parentes, & quod sub Sennacherib centum octoginta quinque millia perierunt*. Nicanoris interitus, capitis ejus dextræque exectio, atque eorum contra Templum Hierosolymitanum in sublimi loco collocatio, & instituta victoriæ ab eo reportatæ anniversaria celebritas, paribus fere verbis ab utroque recitantur. Plura non proferam, cum Librorum germanitas ex instituto ab aliis parallelismo præclare intelligatur. Ex his sequitur ferri eorum non posse sententiam, qui Theodotionem primum Libri hujus interpretem Græcum ponunt. Adde probabile haudquaquam videri, tamdiu passos fuisse Hellenistas Judæos decora suæ gentis, & eximia Dei adversum suos beneficia à popularibus suis ignorari. Jam si discedamus à sacris Codicibus, Josephum ita se ad prioris Machabæi affectationem composuisse reperiemus, ut totum in Archæologiam suam transulerit. Id ultro fatentur Rabbini, Judæos à supersticioso Sabbathorum cultu Tertullianus revocat exemplo Machabæorum, qui commissis Sabbathi die præliis patriam liberarunt. Meminit etiam hujus Origenes, ut dixi; & accessit ex eo testimonia usurpat non semel Cyprianus.

1. Mach. 1. 15.

2. Mach. 4. 12.

1. Mach. 1. 52.

2. Mach. 6. 8.

1. Mach. 7. 41.

1. Mach. 8. 19.

